

॥ చిం నైలె తేణ్ణుహేశియు ॥

శ్రీ మండ్ర గంగ భూతా

ఃః శ్రీ గురు ప్రార్థనా ఃః

గురుప్రహృష్ట గురుర్విష్టః గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్వామ్యాత్ పరం బ్రహ్మ తప్మై శ్రీగురవే నమః ॥

ఃః శ్రీనివాస ప్రార్థనా ఃః

శ్రీనివాస గుణోల్లాసం చిద్యులాసం మహాజసం ।
శేషాద్రి మస్తకావాసం శ్రీనివాసం భజామహే ॥

!! అధ్య సరంకల్పః !!

శ్రీమత్ - ఆదివరాహాష్టేత్రే-విరాజమానస్య- అఖిలాండకోటి- బ్రహ్మండనాయకస్య- శ్రీ పద్మావతీ జానే:-
భగవతః- శ్రీవేజ్యాపేశ్వర స్వామినః- దివ్యసన్నిధౌ-భగవతః- శ్రీకృష్ణ పరమాత్మనః -అనుగ్రోహా-
అస్మాకం- సర్వేషాం- శారీరస్య-మానసస్య చ - బలస్య - సిద్ధ్యర్థం-సమస్తానాం - అసాధ్యవ్యాధీనాం -
నివారణార్థం-సర్వయజ్ఞ - ఫలప్రాప్త్యర్థం -సర్వాసాం - సంపదాం- ప్రాప్త్యర్థం -విద్యార్థినాం - బుద్ధిశక్తి -
వృద్ధిద్వారా - పరీక్షాసు- ఉత్తీర్ణతా - సిద్ధ్యర్థం - అధికారిణాం- స్వస్యవిది- నిర్వహణ - కౌశలసిద్ధ్యర్థం -
సమస్త - పాపక్షయార్థం-గోసంరక్షణార్థం- శ్రీపరమేశ్వర- శ్రీత్వర్థం- యథాశక్తి - శ్రీమత్భగవద్గీతాయః
-ఏకాదశ, అష్టాదశాంధ్యయాన్వర్తత - శ్లోక పారాయణాం - కరిష్యామహే.

ఃః శ్రీ గీతా ప్రార్థనా ఃః

సర్వోపనిషదో - గావో - దోగ్గా - గోపాలవందనః ।
పార్థో వత్సః - సుధీర్భోక్తా - దుగ్గం - గీతామృతం - మహాత్ ॥

ఃః శ్రీకృష్ణ ప్రార్థనా ఃః

సర్వదా సర్వభావేన భజనీయో ప్రజాధిపః ।
స్వస్యాయమేవ ధరో హి నాన్యః క్యాపి కదాచన ॥

ఃః శ్రీ వేదవాయస్ ప్రార్థనా ఃః

సమరవృత్తవిబోధసమీహయా కురువరేణ ముదాకృతయాచనః ।
సపదిసూతమధాదమలేక్షణం కలిహరం గురువ్యాసమహంభజే ॥

॥ అధ్య శ్రీమండ్రగంగభూతాసు ఉపనిషత్స్య బ్రహ్మవిద్యాయాయాం యోగీరాస్తే
శ్రీకృష్ణార్థున్ సరంవాదే విశ్వరూపర్పున్ యోగీనామ్య
ఏకాదశాంధ్యయాయాంతర్థత్ ర్ఘోకాశః ॥

- అర్ణున కృపిం -

మదనగ్రహయ పరమం గుహ్యమధ్యత్నసంజీతం ।
యత్వయోక్తం వచ్చేన మోహోయం విగతో మమ ॥

॥ 11-1 ॥

భవాప్యయో హి భూతానాం త్రుతో విష్టరశో మయా ।
త్వత్తః కమలపత్రాక్ష మహాత్మ్యమపి చావ్యయం ॥

॥ 11-2 ॥

ఏవమేతద్యధాత్త త్వమ్ ఆత్మానం పరమేశ్వర ।
ద్రష్టుమిచ్ఛమి తే రూపమ్ ఐశ్వరం పురుషోత్తము ॥

॥ 11-3 ॥

మన్యసే యది తచ్చక్యం మయా ద్రష్టుమితి ప్రభో ।
యోగేశ్వర తతో మే త్వం దర్శయాత్మానమవ్యయం ॥

॥ 11-4 ॥

- శ్రీభగ్విసువిం -

పశ్య మే పార్థ రూపాణి శతకోఽధ సహప్రశః ।
నానావిధాని దివ్యాని నానావర్ణాకృతీని చ ॥

॥ 11-5 ॥

పశ్యాదిత్యాన్ వసూన్ రుదాన్ అశ్వినౌ మరుతస్తథా ।
బహున్యదృష్టపూర్వాణి పశ్యశ్చర్యాణి భారత ॥

॥ 11-6 ॥

ఇష్టైకస్థం జగత్ప్రత్యుం పశ్యాద్య పచరాచరం ।
మమ దేవో గుడాకేశ యచ్ఛావ్యద్ ద్రష్టుమిచ్ఛసి ॥

॥ 11-7 ॥

న తు మాం శక్యసే ద్రష్టుమ్ అనేవై స్వచ్ఛషా ।
దివ్యం దదామి తే చక్షుః పశ్య మే యోగమైశ్వరం ॥

॥ 11-8 ॥

- సంజయ కృపిం -

ఏవముక్య తతో రాజన్ మహాయోగేశ్వరో హరిః ।
దర్శయామాస పార్థాయ పరమం రూపమైశ్వరం ॥

॥ 11-9 ॥

అనేకవక్రనయనమ్ అనేకాద్యుతదర్శనం ।
అనేకదివ్యాభరణం దివ్యానేకోద్యతాయుధం ॥

॥ 11-10 ॥

దివ్యమాల్యంబరథరం దివ్యగంధానులేపనం ।
సర్వశ్చర్యమయం దేవమ్ అనంతం విశ్వతోముఖం ॥

॥ 11-11 ॥

దివి సూర్యసహప్రస్య భవేద్యగపదుత్థితా ।
యది భాః సదృషీ సా స్వాత్ భాసప్రస్య మహాత్మనః ॥

॥ 11-12 ॥

తత్క్రికష్టం జగత్ప్రత్యుం ప్రవిభక్తమనేకథా ।

అపశ్యద్దేవదేవస్య శరీరే పాండవస్తుదా ॥

॥ 11-13 ॥

తతః స విస్మయావిష్టో హృష్టరోమా ధనంజయః ।

ప్రణమ్య శిరసా దేవం కృతాంజలిరభాషత ॥

॥ 11-14 ॥

- అర్థాన్ క్షణిం -

పశ్యామి దేవాంస్తవ దేవ దేహసర్వాంస్తుథా భూతవిశేషసంఘాన్ ।

బ్రిహ్మణామీశం కమలాసనస్తమ్బుషింశ్చ సర్వానురగాంశ్చ దివ్యాన్ ॥ 11-15 ॥

అనేకబాహుదరవక్రనేత్రంపశ్యామి త్వాం సర్వతోఽనంతరూపం ।

నాంతం న మధ్యం న పునస్తవాదింపశ్యామి విశ్వేశ్వర విశ్వరూప ॥ 11-16 ॥

కిరీటినం గదినం చక్రిణం చ తేజోరాశిం సర్వతో దీప్తిమంతం ।

పశ్యామి త్వాం దుర్మిరీక్ష్యం సమంతాదీప్తానలార్గుద్యతిమప్రమేయం ॥ 11-17 ॥

త్వమష్టరం పరమం వేదితవ్యంత్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానం ।

త్వమవ్యయః శాశ్వతధర్మగోప్తాసనాతనస్యం పురుషో మతో మే ॥ 11-18 ॥

అనాదిమధ్యంతమనంతవీర్యమ్ అనంతబాహుం శశిసూర్యనేత్రం ।

పశ్యామి త్వాం దీప్తపుతుశపక్రం స్వతేజసా విశ్వమిదం తపంతం ॥ 11-19 ॥

ద్వావాపుధివ్యోరిదమంతరం హి వ్యాప్తం త్వమైకేన దిశశ్చ సర్వాః ।

దృష్టౌద్భుతం రూపముగ్రం తవేదంలోకత్రయం ప్రవ్యధితం మహాత్మన్ ॥ ॥ 11-20 ॥

అమీ హి త్వాం సురసంఘా విశంతి కేచిద్భీతాః ప్రాంజలయో గృణంతి ।

స్వస్తిత్వక్ష్య మహార్షిసిద్ధసంఘాఃస్తువంతి త్వాం స్తుతిభిః పుష్మలాభిః ॥ 11-21 ॥

రుద్రాదిత్య వసవో యే చ సాధ్య విశ్వేఽశ్వినో మరుతశ్చోష్మపొశ్చ ।

గంధర్వయజ్ఞాసురసిద్ధసంఘావిష్ణంతే త్వాం విస్మితాశ్చైవ సర్వే ॥ 11-22 ॥

రూపం మహాత్మే బహువక్రనేత్రంమహాబాహు బహుబాహురుపాదం ।

బహుదరం బహుదంప్రోక్షాకరాలందృష్టౌ లోకాః ప్రవ్యధితాస్తుథాహం ॥ 11-23 ॥

వభఃపుశం దీప్తమనేకవర్ణం వ్యాత్మాననం దీప్తవిశాలనేత్రం ।

దృష్టౌ హి త్వాం ప్రవ్యధితాంతరాత్మాధృతిం న విందామి శమం చ విష్ణో ॥ 11-24 ॥

దంప్రాకరాలాని చ తే ముఖానిదృజ్యైవ కాలానలసన్నిభాని ।
దిశో న జానే న లభే చ శర్మప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥

॥ 11-25 ॥

అమీ చ త్వాం ధృతరాష్ట్రస్య పుత్రాః సర్వే సహౌవావనిపాలసంశైః ।
భీష్మై ద్రోణాః సూతపుత్రత్థధాసాసహస్రదీషైరపి యోధముఖ్యైః ॥

॥ 11-26 ॥

వక్రాణి తే త్వరమాణా విశంతిదంప్రాకరాలాని భయానకాని ।
కేచిద్విలగ్ని దశనాంతరేషుసందృశ్యంతే చూర్ణితైరుత్తమాంగైః ॥

॥ 11-27 ॥

యథా నదీనాం బహవోఽమృవేగాఃసముద్రమేవాభిముఖా ద్రవంతి ।
తథా తవామీ నరలోకవీరావిశంతి వక్రాణ్యభివిజ్యలంతి ॥

॥ 11-28 ॥

యథా ప్రదీప్తం జ్వలనం పతంగావిశంతి నాశాయ సమృద్ధవేగాః ।
తథైవ నాశాయ విశంతి లోకాఃతవాపి వక్రాణి సమృద్ధవేగాః ॥

॥ 11-29 ॥

లేలిహ్యసే గ్రసమానః సమంతాతోకాన్ సమగ్రాన్ వదశైర్జ్ఞలద్భుః ।
తేజోభిరాపూర్య జగత్పుమగ్రంభాసప్తవోగ్రాః ప్రతపంతి విష్ణో ॥

॥ 11-30 ॥

ఆఖ్యాహి మే కో భవానుగ్రహపోనమోఽస్త తే దేవవర ప్రసీద ।
విజ్ఞాతుమిచ్ఛామి భవంతమాద్యంన హి ప్రజానామి తవ ప్రవృత్తిం ॥

- శ్రీభగ్వహిసువీచ -

కాలోఽస్మి లోకక్షయకృత్రపుద్ధో లోకాన్ సమాహర్తుమిహ ప్రవృత్తః ।
బుతేఽపి త్వాం న భవిష్యంతి సర్వేయేఽవస్తితాః ప్రత్యనీకేషు యోధాః ॥

॥ 11-32 ॥

తస్మాత్మముత్రిష్ట యతో లభస్య జిత్వా శత్రువ్ భుంజ్య రాజ్యం సమృద్ధం ।
మమైవైతే నిహతాః పూర్వమేవ నిమిత్తమాత్రం భవ సవ్యసాచిన్ ॥

॥ 11-33 ॥

ద్రోణం చ భీష్మం చ జయద్రథం చ కళ్లం తథాన్యానపి యోధవీరాన్ ।
మయా హతాంస్యం జహి మా వ్యధిష్టా యుధ్యస్య జేతాసి రణే సపత్నాన్ ॥

- సంజయ సువీచ -

ఏతచ్చుత్వా వచనం కేశవస్య కృతాంజలిర్యేషమానః కిరీటీ ।
నమస్కృత్వా భూయ ఏవాహ కృష్ణం సగద్గదం భీతభీతః ప్రణామ్య ॥

॥ 11-35 ॥

- అంత్యిన శాపిం -

స్థానే హృషికేశ తవ ప్రకీర్త్యా జగత్రుహృష్యత్యనురజ్యతే చ ।
రక్షాంసి భీతాని దిశో ద్రవంతి సర్వే నమస్యంతి చ సిద్ధసంఘాః ॥

॥ 11-36 ॥

కస్మాచ్చ తే న నమేరన్మహత్మైన్ గరీయసే బ్రహ్మణౌ_ప్రాదికార్మి ।
అనంత దేవేశ జగన్నివాస త్వమక్షరం సదసత్ తత్పరం యత్ ॥

॥ 11-37 ॥

త్వమాదిదేవః పురుషః పురాణః త్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానం ।
వేత్తాసి వేద్యం చ పరం చ ధామత్వయా తతం విశ్వమనంతరూప ॥

॥ 11-38 ॥

వాయుర్యమో_గ్నిర్వరుణః శశాంకః_ప్రజాపతిష్ఠం ప్రపితామహాళ్ళ ।
నమో నమస్తే_స్తు సహస్రకృత్యః పునశ్చ భూయో_పి నమో నమస్తే ॥

॥ 11-39 ॥

నమః పురస్తాదధ పృష్టతస్తే నమో_స్తు తే సర్వత ఏవ సర్వ ।
అనంతపీర్యమితవిక్రమస్యం సర్వం సమాప్తిష్ఠి తతో_సి సర్వః ॥

॥ 11-40 ॥

సఫేతి మత్యా ప్రసభం యదుక్తం హో కృష్ణ హో యాదవ హో సఫేతి ।
అజానతా మహిమానం తవేదం మయా ప్రమాదాత్మణాయేన వాపి ॥

॥ 11-41 ॥

యచ్చావహోసార్థమసత్కృతో_సి విహారశయ్యసనభోజనేషు ।
ఏకో_ధవాప్యచ్యుత తత్పమక్షం తత్క్షామయే త్వామహామప్రమేయం ॥

॥ 11-42 ॥

పితాసి లోకస్య చరాచరస్య త్వమస్య పూజ్యశ్చ గురుర్దరీయాన్ ।
న త్వత్పమో_స్తుభ్యధికః కుతో_నోలోకతయే_ప్యప్రతిమప్రభావ ॥

॥ 11-43 ॥

తస్మాత్మణామ్య ప్రణిధాయ కాయం ప్రసాదయే త్వామహామీశమీద్యం ।
పితేవ పుత్రస్య సభేవ సఖ్యః ప్రియః ప్రియాయూర్ధసి దేవ సోధుం ॥

॥ 11-44 ॥

అదృష్టపూర్వం హృషితో_స్మి దృష్టో భయేన చ ప్రవ్యధితం మనో మే ।
తదేవ మే దర్శయ దేవ రూపం ప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥

॥ 11-45 ॥

కిరీటినం గదినం చక్రహస్తం ఇచ్ఛామి త్వాం ప్రమ్మమహాం తట్టైవ ।
తేవైవ రూపేణ చతుర్భుజేన సహస్రబోహా భవ విశ్వమూర్తే ॥

॥ 11-46 ॥

- శ్రీభగ్వస్తువిచ -

మయా ప్రసన్నేవ తవార్జునేదం రూపం పరం దర్శితమాతృయోగాత్ ।

తేజోమయం విశ్వమనంతమాద్యం యన్నే త్వదన్యేవ న దృష్టపూర్వం ॥

॥ 11-47 ॥

న వేదయజ్ఞాధ్యయనైర్మ దాణై: న చ క్రియాభిర్జ తపోభిరుగ్రై: ।

ఏవంరూపః శక్య అహం స్ఫుర్తికే ద్రష్టం త్వదన్యేవ కురుప్రవీర ॥

॥ 11-48 ॥

మా తే వ్యధా మా చ విమూడభావో దృష్ట్య రూపం ఘోరమీదృజ్ఞమేదం ।

వ్యసేతభీః ప్రీతమనాః పునస్యం తదేవ మే రూపమిదం ప్రపశ్య ॥

॥ 11-49 ॥

- సంజయ షట్విచ -

ఇత్యర్జునం వాసుదేవప్రథోక్త్య స్వకం రూపం దర్శయామాస భూయః ।

అశ్వసయామాస చ భీతమేనం భూత్యా పునః సౌమ్యవపుర్వహోత్మా ॥

॥ 11-50 ॥

- అర్ణవ షట్విచ -

దృష్ట్యేదం మానుషం రూపం తవ సౌమ్యం జనార్థన ।

ఇదానీమస్మి సంపృతః సచేతాః ప్రకృతిం గతః ॥

॥ 11-51 ॥

- శ్రీభగ్వస్తువిచ -

సుమద్రర్జుమిదం రూపం దృష్టవానసి యన్నమ ।

దేవా అప్యస్య రూపస్య నిత్యం దర్శనకాంక్షిణః ॥

॥ 11-52 ॥

నాహం వేదైర్ష తపసా న దానేవ న చేజ్యయా ।

శక్య ఏవంవిధో ద్రష్టం దృష్టవానసి మాం యథా ॥

॥ 11-53 ॥

భక్త్య త్వనవ్యయా శక్య అహమేవంవిధోఽర్జున ।

జ్ఞాతుం ద్రష్టం చ తత్యేవ ప్రవేష్టం చ పరంతప ॥

॥ 11-54 ॥

మత్స్రర్జుకృత్ మత్స్రరమో మద్భృతః సంగవర్జితః ।

నిర్వైరః సర్వభూతేషు యః స మామేతి పాండవ ॥

॥ 11-55 ॥

॥ ఆతి శ్రీమద్బగ్వష్టతాసు ఉపసిష్టత్స్య బ్రహ్మవిద్యాయాయార యోగీరాస్త్రే

శ్రీకృష్ణార్జునసు సంవాదే విశ్వరూపదర్శసు యోగీనామ్య

పికాదీరాధాయాయారంతర్భుత శీలకాజ ॥

॥ అథ శ్రీమద్బగ్వష్టతాసు ఉపసిష్టత్స్య బ్రహ్మవిద్యాయాయార యోగీరాస్త్రే

శ్రీకృష్ణార్జునసు సంవాదే మౌత్తసన్యాస యోగీ లాపుక అప్యాదీరాధాయాయాస్తర్భుత శీలకాజ : ॥

అన్న అష్టావీంశీల జ్యోతిః పొణ్డిసైషుపుద్మాంః
అర్థాన ఉచిత -

సన్మాపస్య మహాబాహో తత్ప్రమిచ్ఛామి వేదితుం ।

త్యాగస్య చ హృషికేశ పృథక్ కేశినిషూదన ॥

॥ 18-1 ॥

శ్రీభగ్వవిసువిచ -

కామ్యానాం కర్మణాం న్యాసం సన్మాపం కవయో విదుః ।

సర్వకర్మఫలత్యాగం ప్రాపలస్త్యాగం విచక్షణాః ॥

॥ 18-2 ॥

త్యాజ్యం దోషవదిత్యేకే కర్మ ప్రాపలర్మిషణాః ।

యజ్ఞదానతపఃకర్మ న త్యాజ్యమితి చాపరే ॥

॥ 18-3 ॥

నిశ్చయం శృంగా మే తత్త త్యాగే భరతసత్తము ।

త్యాగో హి పురుషవ్యాప్తు త్రివిధః సంప్రకీర్తితః ॥

॥ 18-4 ॥

యజ్ఞదానతపఃకర్మ న త్యాజ్యం కార్యమేవ తత్ ।

యజ్ఞో దానం తపశ్చైవ పావనాని మనీషణాం ॥

॥ 18-5 ॥

వితాన్యపి తు కర్మణి సంగం త్యక్త్యా ఫలాని చ ।

కర్తవ్యానీతి మే పాఢ నిశ్చితం మతముత్తమం ॥

॥ 18-6 ॥

నియతస్య తు సన్మాపః కర్మణో నోషపద్యతే ।

మోహత్తప్య పరిత్యాగః తామః పరికీర్తితః ॥

॥ 18-7 ॥

దుఃఖమిత్యేవ యత్కర్మ కాయక్షేషభయాత్యజీత్ ।

స కృత్యా రాజసం త్యాగం వైవ త్యాగఫలం లభేత్ ॥

॥ 18-8 ॥

కార్యమిత్యేవ యత్కర్మ నియతం క్రియతేఉర్జన ।

సంగం త్యక్త్యా ఫలం చైవ స త్యాగః సాత్మ్యకో మతః ॥

॥ 18-9 ॥

న ద్వేష్యకుశలం కర్మ కుశలే నామషజ్జతే ।

త్యాగి సత్యసమావిష్టో మేధాపీ చిన్నసంశయః ॥

॥ 18-10 ॥

న హి దేహభృతా శక్యం త్యక్తుం కర్మణ్యశేషతః ।

ಅನಿಷ್ಟವಿಷ್ಟಂ ಮಿಶ್ರಂ ಚ ತ್ರಿವಿಧಂ ಕರ್ಮಣಃ ಫಲಂ ।

భవత్యత్యగినాం ప్రేత్య న తు సన్మాసినాం క్వచిత్ ॥ || 18-12 ||

పంచైతాని మహోబావేలా కారణాని నిబోధ మే ।
సాంఖ్యీ కృతాంతే ప్రోక్తాని సిద్ధయే సర్వకర్మణాం ॥

అధిష్టానం తథా కర్తా కరణం చ పృథవీధం ।
వివిధాశ్చ పృథక్కేష్టా దైవం చైవాత్ర పంచమం ॥

శరీరవాజ్నైభిర్యత్సర్వ ప్రారభతే నరః ।
న్యాయం వా విపరీతం వా పంచైతే తస్య హతవః ॥

తత్త్వివం సతి కర్తారమ్ ఆత్మానం కేవలం తుయః ।
పశ్యత్వకృతబుద్ధిత్వాత్ న స పశ్యతి దుర్జుతిః ॥

॥ 18-16 ॥

ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಪರಿಜ್ಞಾತಾ ತ್ರಿವಿಧಾ ಕರ್ಮಚೋದನಾ ।
ಕರಣಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತೃತಿ ತ್ರಿವಿಧಃ ಕರ್ಮಸಂಗ್ರಹಃ ॥ || 18-18 ||

జ్ఞానం కర్మ చ కర్తా చ త్రిడైవ గుణభేదతః ।
ప్రోచ్యతే గుణసంభావ్యనే యథావచ్చుణు తావ్యపి ॥

సర్వభూతేషు యేనైకం భావమవ్యయమీడ్జతే ।
అవిభక్తం విభక్తేషు తజ్జ్ఞానం విద్ధి సాత్మ్యకం ॥

పృథక్కేన తు యజ్ఞానం నానాభావాన్ పృథగ్యిధాన్ ।
వేత్తి సర్వేషు భూతేషు తజ్ఞానం విద్ధి రాజసం ॥

యత్న కృత్స్వవదేకస్మిన్ కాంయ సక్తమహాతుకం ।

అతత్యార్థవదల్పం చ తత్త్వమసముదాహర్యతం ॥

॥ 18-22 ॥

నియతం సంగరహితమ్ అరాగద్వేషతః కృతం ।

అఫలప్రేప్సునా కర్కు యత్తత్యాత్మికముచ్యతే ॥

॥ 18-23 ॥

యత్తు కామేప్సునా కర్కు సాహంకారేణ వా పునః ।

క్రియతే బహులాయసం తద్రాజసముదాహర్యతం ॥

॥ 18-24 ॥

అమబంధం క్షయం హింసామ్ అనేష్ట్య చ పౌరుషం ।

మోహదారభ్యతే కర్కు యత్తత్త్వమసముచ్యతే ॥

॥ 18-25 ॥

ముక్తసంగోఽనహంవాదీ ధృత్యత్యాహసమన్వితః ।

సిద్ధ్యసిద్ధోర్ధ్వర్ధిర్వికారః కర్కు సాత్మ్రిక ఉచ్యతే ॥

॥ 18-26 ॥

రాగి కర్కుఫలప్రేప్సుః లుబ్ధో హింసాత్మకోఽశుచిః ।

హర్షశోకాన్వితః కర్కు రాజసః పరికీర్తితః ॥

॥ 18-27 ॥

అయుక్తః ప్రాకృతః ప్తబ్ధః శలో నైప్సుఃతికోఽలసః ।

విషాదీ దీర్ఘమాత్రీ చ కర్కు తామస ఉచ్యతే ॥

॥ 18-28 ॥

బుద్ధేర్భేదం ధృతేష్టైవ గుణతప్రివిధం శృఙు ।

ప్రోచ్యమానమశేషై పృథక్కేన ధనంజయ ॥

॥ 18-29 ॥

ప్రవృత్తిం చ నివృత్తిం చ కార్యకార్యే భయాభయే ।

బంధం మోక్షం చ యా వేత్తి బుద్ధిః సా పార్థ సాత్మ్రికీ ॥

॥ 18-30 ॥

యయా ధర్కుమధర్కుం చ కార్యం చాకార్యమేవ చ ।

అయథావత్ప్రజానాతి బుద్ధిః సా పార్థ రాజనీ ॥

॥ 18-31 ॥

అధర్కుం ధర్కుమీతి యా మన్యతే తమసావృతా ।

సర్వర్ధాన్విపరీతాంశ్చ బుద్ధిః సా పార్థ తామనీ ॥

॥ 18-32 ॥

ధృత్యా యయా ధారయతే మనఃప్రాణేంద్రియక్రియాః ।

యోగేనావ్యభిచారిణ్యా ధృతిః సా పార్థ సాత్మ్రికీ ॥

॥ 18-33 ॥

యయా తు ధర్కుకామార్థాన్ ధృత్యా ధారయతేఽర్జున ।

ప్రసంగేన ఫలాకాంజీ ధృతిః సా పార్థ రాజనీ ॥

॥ 18-34 ॥

యయా స్వప్నం భయం శోకం విషాదం మదమేవ చ ।

న विमुंचति दुर्जैर्धा धृतिः सा पार्थ तामसी ॥

॥ 18-35 ॥

मुभूमि त्रियदानीं त्रिविधं शुभा मे भरतरूप ।
अभ्यासाद्रमते यत्र दुःखांतं च निगच्छति ॥

॥ 18-36 ॥

यत्तद्ग्रै विषमिव परिणामेऽमृतोपम ।
तत्पुरुषं सात्मिकं प्रोक्तम् आत्मबुद्धिप्रसादजं ॥
विषमेऽन्द्रियसंयोगात् यत्तद्ग्रैऽमृतोपम ।
परिणामेव विषमिव तत्पुरुषं राजसं सृष्टिं ॥

॥ 18-37 ॥

यदग्रै चानुबंधे च मुभूमि व्याहानमात्रानः ।
निद्रालस्यप्रमादोऽस्ति तत्त्वमुपमुदाहृतं ॥

॥ 18-38 ॥

न तदप्ति पृथिव्यां वा दिवि देवेषु वा पुनः ।
सत्यं प्रकृतिज्ञेरुक्तं यदेभिः सायत् त्रिभिरुद्देः ॥

॥ 18-39 ॥

ब्रह्माण्डत्रियविशां शुद्राणां च परंतप ।
कर्मणैः प्रविभक्तानि स्यभावप्रभवेरुद्देः ॥

॥ 18-40 ॥

श्वेतमुपत्तिः शोचं क्षांतिराज्ञवमेव च ।
ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यं ब्रह्मकर्म स्यभावजं ॥

॥ 18-41 ॥

शोर्यं तेजो धृतिरूप्यं युद्धे चाप्यपलायनं ।
दानमीश्वरभावश्च क्षात्रं कर्म स्यभावजं ॥

॥ 18-42 ॥

कृष्णरक्ष्यवाणीज्यं वैश्यकर्म स्यभावजं ।
परिचर्यत्तुकं कर्म शुद्रसायापि स्यभावजं ॥

॥ 18-43 ॥

स्नै स्नै कर्माण्यभिरतः संसिद्धिं लभते नरः ।
स्यकर्मनिरतः सिद्धिं यथा विंदति तच्छुभा ॥

॥ 18-44 ॥

यतः प्रवृत्तिरूपातानां येव सर्वमिदं तत्तं ।
स्यकर्माणा तमभ्यर्ज्य सिद्धिं विंदति मानवः ॥

॥ 18-45 ॥

श्रेयान् स्वधर्मौ विगुणाः परधर्मात् स्यमुष्टितात् ।
स्यभावनियतं कर्म कुर्वन्नाप्नौति किलीषं ॥

॥ 18-46 ॥

॥ 18-47 ॥

సహజం కర్మ కౌంతేయ సదోషమపి న త్యజేత్ |
 సర్వారంభా హి దోషేణ ధూమేనాగ్నిరివావుతాః ॥ 18-48 ॥

అస్తకబుద్ధిః సర్వత జితాత్మా విగతస్మిహః ।
 వైష్ణవర్మసిద్ధిం పరమాం సన్మానేనాధిగచ్ఛతి ॥ 18-49 ॥

సిద్ధిం ప్రాప్తో యథా బ్రహ్మ తథాప్తోతి నిబోధ మే ।
 సమానేనైవ కౌంతేయ నిష్ఠా జ్ఞానస్య యా పరా ॥ 18-50 ॥

బుద్ధ్య విశుద్ధయా యుక్తో ధృత్యాత్మానం నియమ్య చ ।
 శబ్దాదీన్విషయాన్ త్యక్త్య రాగద్వేషా వ్యదస్య చ ॥ 18-51 ॥

వివిక్తసేవీ లఘ్యాశీ యతవాక్యాయమానసః ।
 ధ్యానయోగపరో నిత్యం వైరాగ్యం సముపొత్రితః ॥ 18-52 ॥

అహంకారం బలం దర్శం కామం క్రోధం పరిగ్రహం ।
 విముచ్య నిర్గమః శాంతో బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే ॥ 18-53 ॥

బ్రహ్మభూతః ప్రసన్నాత్మా న శోచతి న కాంక్షతి ।
 సమః సర్వేషు భూతేషు మద్భూతిం లభతే పరాం ॥ 18-54 ॥

భక్త్య మామభిజానాతి యావాన్యశ్చస్మి తత్త్వతః ।
 తతో మాం తత్త్వతో జ్ఞాత్య విశతే తదనంతరం ॥ 18-55 ॥

సర్వకర్మాణ్యపి సదా కుర్యాణో మద్వ్యపొత్రయః ।
 మత్రపాదాదవాప్తోతి శాశ్వతం పదమవ్యయం ॥ 18-56 ॥

చేతసా సర్వకర్మాణి మయి సన్మస్య మత్పరః ।
 బుద్ధియోగముపొత్రిత్య మచ్ఛిత్తః సతతం భవ ॥ 18-57 ॥

మచ్ఛిత్తః సర్వదుర్దాణి మత్రపాదాత్తరిష్యసి ।
 అథ చేత్త్వమహంకారాత్ న శ్రోష్యసి వినంక్షసి ॥ 18-58 ॥

యదహంకారమాత్రిత్య న యోత్స్య ఇతి మన్యసే ।

మిట్రైష వ్యవసాయస్తే ప్రకృతిస్వాం నియోజ్యతి ॥ || 18-59 ||

స్వభావజేన కొంతేయ నిబద్ధః స్వేన కర్మణా ।

కర్తుం నేచ్చసి యన్మౌహత్ కరిష్యస్యవశోఃపి తత్ ॥ || 18-60 ||

ఈశ్వరః సర్వభూతానాం హృదీశేశు ర్జున తిష్ఠతి ।

భ్రామయన్ సర్వభూతాని యంత్రారూధాని మాయయా॥ ||18-61||

తమేవ శరణం గచ్ఛ సర్వభావేన భారత ।

తత్త్వసాదాత్పరాం శాంతిం స్థానం ప్రాప్యసి శాశ్వతం॥ || 18-62 ||

ఇతి తే జ్ఞానమాఖ్యతం గుహ్యద్గుహ్యతరం మయా ।

విమృష్టేతదశేషణ యథేచ్చసి తథా కురు ॥ ||18-63||

సర్వగుహ్యతమం భూయః శృంగు మే పరమం వచః ।

ఇష్టోఃసి మే దృఢమితి తతో వక్ష్యామి తే హితం ॥ || 18-64 ||

మన్మనా భవ మద్భుక్తో మద్యాజీ మాం నమస్కరు ।

మామేవైష్యసి సత్యం తే ప్రతిజ్ఞానే ప్రియోఃసి మే ॥ || 18-65 ||

సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం ప్రజ ।

అహం త్వా సర్వపాపేభో మోక్షయిష్యామి మా శుచః ॥ ||18-66||

ఇదం తే నాతపస్మాయ నాభక్తాయ కదాచన ।

న చాపత్రుషవే వాచ్యం న చ మాం యోఽభ్యసూయతి ॥ ||18-67||

య ఇదం పరమం గుహ్యం మద్భుక్తేష్యభిధాస్యతి ।

భక్తిం మయి పరాం కృత్వా మామేవైష్యత్వపంశయః ॥ ||18-68||

న చ తస్మాన్నమేష్యము కళ్చిన్నే ప్రియకృత్తమః ।

భవితా న చ మే తస్మాదన్యః ప్రియతరో భువి ॥ ||18-69||

అధ్యేష్యతే చ య ఇమం ధర్మం సంవాదమావయోః ।

జ్ఞానయజ్ఞేన తేవాహమ్ ఇష్టః స్వామితి మే మతః ॥ ॥18-70 ॥

శ్రద్ధావాననమాయశ్చ శృంబయాదపి యో నరః ।

సోఽపి ముక్తః పుభాన్ లోకాన్ ప్రాప్తుయాత్పుణ్యకర్మణాం॥ ॥18-71॥

కచ్చిదేతచ్ఛుతం పార్థ త్వమైకాగ్రేణ చేతసా ।

కచ్చిదజ్ఞానసమౌహః ప్రవష్టస్తే ధనంజయ ॥ ॥ 18-72 ॥

అశ్వినీ క్షమేవ -

వష్టో మోహః స్ఫుతిర్లభా త్వత్ప్రసాదాన్మయాచ్యత ।

ప్రితోఽస్మి గతసందేహః కరిష్య వచనం తవ ॥ ॥ 18-73 ॥

సంజయీ క్షమేవ -

ఇత్యహం వాసుదేవస్య పార్థస్య చ మహాత్మనః ।

సంవాదమిమమశ్రోషమ్ అచ్ఛుతం రోమహర్షణాం ॥ ॥18-74 ॥

వ్యాసప్రసాదాచ్ఛుతవాన్ ఏతద్భుహ్యమహం పరం ।

యోగం యోగేశ్వరాత్మిష్టాత్ సాక్షాత్కృథయతః స్వయం॥ ॥18-75 ॥

రాజన్ సంస్కృత్య సంస్కృత్య సంవాదమ్ ఇమమద్భుతం ।

కేశవార్జనయోః పుణ్యం హృష్యమి చ ముహర్మహలః॥ ॥18-76 ॥

తచ్చ సంస్కృత్య సంస్కృత్య రూపమత్యద్భుతం హరేః ।

విస్కుయో మే మహాన్ రాజన్ హృష్యమి చ పునః పునః ॥ ॥ 18-77 ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్టో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।

తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిః ధ్రువా నీతిర్మతిర్మమ ॥ ॥18-78 ॥

॥ ఆతి శ్రీమద్భుగ్వష్టతాసు ఉపనిషత్స్య బ్రహ్మవిద్యాయారుఱ యోగ్ శాస్త్ర
శ్రీకృష్ణర్షస్తును సంవాదే మోక్షసన్యాస యోగ్ నామక అష్టాద్యాయాస్తుర్గత శాస్త్రకా : ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।
తత్ర శ్రీర్వజయో భూతిర్పువా నీతిర్మతిర్మమ ॥

॥ అంధ క్షమా ప్రార్థనా ॥
యదక్షరపదబ్రహ్మం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

॥ అంధ భగవత్తుమర్పుణమ్ ॥
కాయేన వాచా మనసేనైమైర్య బుధ్యత్నైనా వా ప్రకృతేస్మిభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అంధ లఙ్కక్షేమ ప్రార్థనా ॥
సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్త నిరామయః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అంధ మంగళమ్ ॥
శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణిధయే నిధయేత్త్రినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥